

Tadeusz Dubicki

W KRĘGU NIEMIECKO-POLSKICH POWINOWACTW LITERACKICH

**30 LAT PRACY NAUKOWEJ
PROF. ZW. DR. HABIL. KRZYSZTOFA A. KUCZYŃSKIEGO
(1971–2001)**

I. KRÓTKI RYS BIOGRAFICZNY

Obchodzący w roku 2001 swoją rocznicę 30-lecia pracy naukowo-dydaktycznej prof. zw. dr habil. Krzysztof A. Kuczyński urodził się 2 kwietnia 1948 r. w Jeleniej Górze na Dolnym Śląsku w rodzinie Stefana i Eugenii z domu Grocholińskiej. W następnych latach mieszkał we Wrocławiu, gdzie ojciec, historyk-mediewista wykładał na Uniwersytecie Wrocławskim, kierując Katedrą Historii Powszechnej Średniowiecznej¹. Tam też rozpoczął naukę w szkole podstawowej, zaś od grudnia 1955 r. mieszka z rodziną w Łodzi, gdzie w roku 1966 uzyskuje świadectwo dojrzałości w III LO im. T. Kościuszki i rozpoczyna studia germanistyczne na Uniwersytecie Łódzkim, piastując m. in. przez pewien okres funkcję prezesa Koła Naukowego Germanistów.

Tytuł magistra filologii germańskiej otrzymuje w roku 1971 za pracę pisaną pod kierunkiem prof. dr Marii Kofty na temat powieści NRD lat sześćdziesiątych. Od października 1971 r. zostaje zatrudniony w macierzystej

¹ Por. T. Dubicki, *Prof. dr hab. Stefan M. Kuczyński (21 IX 1904–30 III 1985)*, „Kwartalnik Historyczny” 1986, nr 4.

jednostce jako asystent-stażysta, awansując w kolejnych latach. I tak w roku 1975 za rozprawę *Polska rzeczywistość powojenna w prozie NRD lat 1960–1975*, napisaną pod kierunkiem prof. dr hab. Arno Willa uzyskuje stopień doktora, zaś w 1981 r. na podstawie pracy habilitacyjnej *Recepcja literatury Republiki Federalnej Niemiec w Polsce 1949–1979*, obronionej na Uniwersytecie Wrocławskim, otrzymuje stopień doktora habilitowanego i zostaje wkrótce mianowany na stanowisko docenta. W roku 1990 zostaje powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego, zaś w 1993 r. uzyskuje tytuł profesora oraz awans na stanowisko profesora zwyczajnego.

Od początku swojej kariery zawodowej pracuje Krzysztof A. Kuczyński bez przerwy w Katedrze Filologii Germańskiej, która po różnych zmianach w nazwie (m. in. Katedra Literatury Niemieckiej UŁ) w roku 1999 uzyskała na wniosek Profesora miano Katedry Literatury i Kultury Niemiec, Austrii i Szwajcarii. Od roku 1979 sprawuje Krzysztof A. Kuczyński funkcje kierownicze: i tak w latach 1979–1981 był p.o. kierownikiem Zakładu Historii Literatury Niemieckiej XX wieku (w ramach ówczesnego Instytutu Filologii Germańskiej UŁ), zaś od roku 1984 do chwili obecnej kieruje Katedrą Literatury Niemieckiej i następnie Katedrą Literatury i Kultury Niemiec, Austrii i Szwajcarii (zaś w ramach tej ostatniej także Zakładem Literatury i Kultury Niemiec).

Niezależnie od pracy germanistycznej, profesor Krzysztof A. Kuczyński wykazuje żywe zainteresowanie zagadnieniami politologicznymi. W latach 1993–1998 kieruje równoległe powołaną przez siebie do życia Katedrą Badań Niemcoznawczych (w ramach Instytutu Studiów Międzynarodowych), organizując kilka interesujących konferencji międzynarodowych, m. in. na temat polonofilskiej działalności znanej tłumaczki literatury polskiej w Austrii Gerdy Leber-Hagenau oraz polsko-austriackich kontaktów w wieku XX, a także dając impuls do badań nad wkładem ludności niemieckiej w rozwój Łodzi przed rokiem 1939 oraz studiami nad dziejami niemieckiej *Ostforschung*².

Wiele troski wykazuje profesor Krzysztof A. Kuczyński o rozwój filologii germańskiej w mniejszych miejscowościach, i tak np. w latach 1990–1992 kierował nowo powołanym Zakładem Filologii Germańskiej WSP w Częstochowie, zaś w latach 1993–1997 analogicznym, nowo powołanym Zakładem Filologii Germańskiej WSP w Piotrkowie Tryb. Oprócz tego z ramienia Uniwersytetu Łódzkiego sprawuje pieczę naukowo-dydaktyczną nad Nauczycielskimi Kolegiami Języków Obcych w Płocku oraz Włocławku, doprowadzając w każdej z tych jednostek do wysokiego poziomu sekcje języka niemieckiego, czego dowodem są m. in. założone „Zeszyty Naukowe”, publikujące prace zarówno miejscowych neofilologów, jak i czołowych germanistów z innych ośrodków krajowych.

² *Alians nauki z politologią. Z profesorem Krzysztofem A. Kuczyńskim, kierownikiem Katedry Literatury Niemieckiej UŁ rozm. M. Elert, „Włocławski Tydzień” 1996, nr 6, s. 1, 6.*

Także w macierzystej Katedrze Literatury i Kultury Niemiec, Austrii i Szwajcarii Uniwersytetu Łódzkiego jest profesor Krzysztof A. Kuczyński redaktorem naczelnym pisma „Folia Germanica”.

W ramach działalności łódzkiej germanistyki zorganizował Profesor kilkanaście sesji krajowych i międzynarodowych, m. in. na temat kulturalnego pogranicza polsko-niemieckiego, o życiu i twórczości nestora polskiej germanistyki Zdzisława Żygulskiego, o twórczości Gerharta Hauptmanna – laureata Literackiej Nagrody Nobla z 1912 r., czy w roku 1999 bardzo głośne sympozjum ku czci światowej sławy tłumacza literatury polskiej w Niemczech Karla Dedeciusa. O tej właśnie sesji, nad którą honorowy patronat objął Premier Rzeczypospolitej Polskiej Jerzy Buzek, czytamy w jednym z omówień m. in.: „O tak znakomitą i nadającą przedsięwzięciu rangę społeczno-polityczną oprawę postarał się architekt międzynarodowego sympozjum *Karl Dedecius – ambasador kultury polskiej w Niemczech* – jego pomysłodawca i główny organizator – Krzysztof A. Kuczyński. Spotkanie dla uczczenia działalności Dedeciusa to kolejne w jego zawodowej biografii sympozjum poświęcone stosunkom polsko-niemieckim, a także polsko-austriackim w literaturze i kulturze. Ten łódzki profesor germanistyki od czasów studiów w latach sześćdziesiątych interesował się – jako uczeń profesora Arno Willa – stosunkami polsko-niemieckimi w różnych aspektach i fascynował działalnością Karla Dedeciusa. Z tych to powodów jego warsztat naukowy to nie tylko historia literatury niemieckojęzycznej i wiedza o kulturze krajów niemieckiego obszaru językowego, ale także imponujące wiadomości z zakresu literatury polskiej, historii naszego kraju, a także z dziejów stosunków polsko-niemieckich, germanistyki w Polsce i sławistyki w Niemczech. Potrafił je doskonale wykorzystać w swoich licznych publikacjach będących ważnymi przyczynkami do historii polsko-niemieckich relacji w literaturze i kulturze. Jednak rzeczowe przedstawianie faktów, logiczna kompozycja tych tekstów i ich żywa fabuła sprawiają, że nie tylko badaczom problematyki polsko-niemieckich związków w literaturze i kulturze służą publikacje Krzysztofa A. Kuczyńskiego. Mogą je czytać także niefachowcy i czerpać z nich informacje o sytuacji polskiej książki poza granicami kraju i o tych, których zwykle się określać jako »ambasadorów polskiej literatury i kultury za granicą«³.

Za swoją pracę dydaktyczną oraz prace naukowe uzyskał profesor Krzysztof A. Kuczyński liczne nagrody: wielokrotnie nagrody Rektora Uniwersytetu Łódzkiego, nagrody Ministra Edukacji Narodowej, poznańskiego Instytutu Zachodniego, a także Medal Wojewody Włocławskiego za wkład w rozwój tego województwa.

³ I. Świątłowska, *Karla Dedeciusa misja szlachetna i sentymentalna czyli od „Lekcji ciszy” do „Panoramy literatury polskiej XX wieku”*, „Orbis Linguarum” 1999, t. 14, s. 237–238.

Dużą rolę przywiązuje Profesor do zagadnienia wychowania młodej kadry naukowej, jest on promotorem ok. 400 prac magisterskich oraz trzech ukończonych rozpraw doktorskich (Aleksander Kozłowski, Irena Bartoszevska, Julian Maliszewski). W chwili obecnej opiekuje się kilkoma dalszymi pracami doktorskimi swoich wychowanków.

Jakkolwiek profesor Krzysztof A. Kuczyński jest autorem dużej ilości prac naukowych, nie jest on typem uczonego „gabinetowego”, zasklepiającego się wyłącznie w murach biblioteki. W swoim dorobku ma on bardzo liczne odczyty i referaty, wygłaszane w Niemczech, Austrii i Polsce, m. in. w takich miastach, jak: Wiedeń, Innsbruck, Berlin, Regensburg, Passau, Giessen, Zwickau, Chemnitz, Oldenburg, Kloster/Hiddensee, Lübeck-Travemünde, Düsseldorf, Halle, Dresden, Marburg, Würzburg, Schloß Schney, Königswinter k. Bonn, Stuttgart czy Erkner k. Berlina.

Profesor Krzysztof A. Kuczyński posiada rozbudowane kontakty naukowe; oprócz licznych instytutów filologii germańskiej na uniwersytetach w Austrii i Niemczech, utrzymuje on naukowe związki m. in. z takimi ośrodkami, jak Deutsches Polen-Institut w Darmstadt, Herder-Institut w Marburgu, Martin-Opitz-Bibliothek w Herne, Bundesinstitut für ostdeutsche Kultur und Geschichte w Oldenburgu, Ostsee-Akademie w Lübeck-Travemünde, Stiftung Kulturwerk Schlesien w Würzburgu, Institut für Slavistik der Universität Wien, Deutschlandhaus Berlin, Związek Polaków w Austrii „Strzecha”, Österreichisch-Polnische Gesellschaft w Wiedniu, Stiftung Gerhart-Hauptmann-Haus w Düsseldorfie, Gerhart-Hauptmann-Museum w Erkner k. Berlina czy Forschungsstelle Ostmitteleuropa der Universität Dortmund.

Jako znawca życia i twórczości Gerharta Hauptmanna, wybitnego dramaturga ze Śląska, był on dwukrotnie konsultantem filmów dokumentalnych nt. Gerharta Hauptmanna w reżyserii warszawskiego filmowca Roberta Stando⁴.

Profesor Krzysztof A. Kuczyński jest – względnie był – członkiem szeregu towarzystw, jak np.: Towarzystwo Polsko-Austriackie, Instytut Zachodni, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Polskie Towarzystwo im. Gerharta Hauptmanna, Gerhart-Hauptmann-Gesellschaft, Stowarzyszenie Germanistów Polskich, Raabe-Gesellschaft, Hebbel-Gesellschaft.

II. GŁÓWNE TRENDY W PRACY BADAWCZEJ

Przeglądając bibliografię prac Profesora Krzysztofa A. Kuczyńskiego, można wyodrębnić kilka zasadniczych działów w jego zainteresowaniach naukowych. Od zarania swoich badań zajmuje się współczesną literaturą

⁴ Por. Gerhart-Hauptmann-Blätter. Eine Halbjahresschrift, 1999, H. II, s. 19.

niemieckiego obszaru językowego ze szczególnym uwzględnieniem polsko-niemieckich oraz polsko-austriackich powinowactw literackich i kulturalnych. Innym bardzo wyraźnym trendem jego naukowych fascynacji jest życie i twórczość Gerharta Hauptmanna, pochodzącego – podobnie jak Profesor – z Dolnego Śląska.

Pragnąc wypunktować najważniejsze trendy, należy wymienić:

1) polsko-niemieckie kontakty literackie i kulturalne:

– literatura polska w Niemczech (recepcja, wielcy tłumacze, jak K. Decius, K. Staemmler),

– obraz Polski w literaturze niemieckiej,

2) polsko-austriackie kontakty literackie i kulturalne:

– literatura polska w Austrii (recepcja, wybitni translatorzy, jak O. J. Tauschinski, G. Leber-Hagenau),

– austriacko-polscy autorzy nad Dunajem (B. Miązek, A. Zieliński),

3) dzieje filologii germańskiej w Polsce,

4) życie i twórczość Gerharta Hauptmanna,

5) z dziejów niemieckiej *Ostforschung*,

6) wybrani pisarze współcześni niemieckiego obszaru językowego (m. in. G. Wallraff, I. Bachmann, H. H. Kirst, H. Bienek, M. Dönhoff),

7) temat polski w starszej literaturze niemieckiej:

– *Polenlieder*, obraz Polski w twórczości E. Wicherta.

Każdy z wymienionych trendów jest w naukowej twórczości profesora Krzysztofa A. Kuczyńskiego udokumentowany dorobkiem drukowanym, najczęściej w postaci książek, własnych bądź wydanych pod jego redakcją (często we współpracy z innymi uczonymi, nierzadko własnymi wychowanymi, jak A. Kozłowski czy D. Kucharska).

Niewątpliwie najobszerniejszy blok publikacji stanowią książki i rozprawy z zakresu polsko-niemieckich oraz polsko-austriackich stosunków literackich. Warto tutaj wymienić np. tom zbiorowy pt. *Deutsch-polnische Literaturbeziehungen des 19. und 20. Jahrhunderts* (1980), książkę *Literatura Republiki Federalnej Niemiec w Polsce* (1981), obszerną bibliografię opracowaną na zamówienie Deutsches Polen-Institut w Darmstadt *Polnische Literatur in deutscher Übersetzung von den Anfängen bis 1985* (1987), książkę *Prawda i mit. Studia i szkice z polsko-niemieckich stosunków literackich* (1980), zbiór studiów *Ludzie i książki. Z polsko-niemiecko-austriackiego pogranicza kulturowego XX wieku* (1995) czy tom zbiorowy *Z dziejów stosunków polsko-niemieckich* (1998)⁵.

Wszystkie te pozycje przynoszą niezwykle bogaty obraz powinowactw literacko-kulturalnych Polski i Niemiec, przy czym autor prezentuje najciekawsze, ale także częstokroć i mało znane epizody obustronnych kontaktów,

⁵ Por. *Nad bibliografią niemieckich poloników. Z K. A. Kuczyńskim rozm. T. Dubicki*, „Życie Literackie” 1984, nr 34; *Frontem do współczesności. Z K. A. Kuczyńskim rozm. M. Kuliś*, „Głos Robotniczy”, 7 XII 1984.

jak np. dzieje polskiego piśmiennictwa w Niemczech okresu międzywojennego czy sylwetki czołowych polskich germanistów okresu międzywojennego (np. Zygmunt Łempicki)), jak i lat po roku 1945.

Ścisłe powiązany z wymienionym blokiem książek jest dział powinowactw polsko-austriackich, aby wspomnieć m. in. o takich pozycjach jak tomy zbiorowe *Gerda Leber-Hagenau a stosunki polsko-austriackie w XX wieku* (1998) czy *Polska–Austria. Drogi porozumienia* (1999).

Bardzo interesującą pozycją jest tutaj książka z roku 1992, napisana wspólnie z Aleksandrem Kozłowskim pt. *Polskie fale Dunaju. Polsko-austriackie powinowactwa kulturalne*⁶.

Miejsce szczególne zajmuje w dziale powiązań niemiecko-polskich i polsko-austriackich postać znakomitego tłumacza literatury polskiej w Niemczech Karla Dedeciusa, o którym Profesor napisał w 1999 r. monografię – pierwszą w ogóle w nauce światowej – *Czarodziej z Darmstadt*, która spotkała się z doskonałym przyjęciem. Autor ukazał nie tylko życie Karla Dedeciusa, pochodzącego z łódzkiej rodziny Niemców, ale przede wszystkim jego imponujący dorobek translatorski, eseistyczny i wydawniczy. Wiele uwagi poświęcił autor dziełu życia Karla Dedeciusa, powołanemu z jego inicjatywy w 1979 r. Deutsches Polen-Institut w Darmstadt. Książka przynosi także interesującą analizę warsztatu Dedeciusa-tłumacza⁷.

Oprócz monografii *Czarodziej z Darmstadt* łódzki germanista przygotował do druku (wraz z Ireną Bartoszewską) tom pokonferencyjny *Karl Dedecius – ambasador kultury polskiej w Niemczech*, który ukazał się latem 2000 r. i stanowi cenny wkład do naszej wiedzy o translatorskich i krytycznoliterackich dokonaniach niemieckiego znawcy polskiego piśmiennictwa.

Pomijając wiele istotnych akcentów w dorobku naukowym Profesora, jak np. dzieje filologii germańskiej w Polsce (por. m. in. tom zbiorowy *Z dziejów germanistyki historycznoliterackiej w Polsce. Studia i materiały*), warto zwrócić baczną uwagę na publikacje związane z sylwetką Gerharta Hauptmanna. Oprócz Karla Dedeciusa oraz Gerdy Leber-Hagenau należy ten niemiecko-śląski pisarz do szczególnie ulubionych przez łódzkiego badacza twórców niemieckojęzycznego obszaru wieku XX.

Ostatnie dziesięciolecie przyniosło – dzięki naukowym impulsom prof. dr. hab. Krzysztofa A. Kuczyńskiego – renesans zainteresowania Gerhartem Hauptmannem w naszym kraju. To właśnie z inicjatywy Profesora powstało we Wrocławiu Polskie Towarzystwo im. Gerharta Hauptmanna, zostały nawiązane ścisłe kontakty z berlińskim Gerhart-Hauptmann-Gesellschaft.

⁶ Por. także: *Między Wisłą a Dunajem*. Z K. A. Kuczyńskim, prezesem Łódzkiego Oddziału Towarzystwa Polsko-Austriackiego rozm. Z. Malinowski, „Odgłosy” 1983, nr 22.

⁷ M. in. T. Dubicki, *Rzecz o Karlu Dedeciusie*. Rozmowa z prof. dr. habil. K. A. Kuczyńskim, „Kronika. Pismo Uniwersytetu Łódzkiego”; idem, *O życiu i pasji Dedeciusa*, „Dziennik Łódzki”, 8 X 1999; M. Jaroszewski, „Orbis Linguarum” 1999, t. 14.

Łódzki germanista zorganizował także jako pierwszy w Polsce międzynarodową konferencję o autorze *Tkaczy* w roku 1990⁸.

Do najważniejszych osiągnięć profesora dra habil. Krzysztofa A. Kuczyńskiego należą tutaj książki zbiorowe *Gerhart Hauptmann. Annäherungen und Neuansätze* (1991), *Gerhart Hauptmann. Autor des XX. Jahrhunderts* (1991), *Gerhart Hauptmann w krytyce polskiej 1945–1990* (1992). Warto zauważyć, że w druku znajduje się tom zbiorowy (opracowany z Klausem Hildebrandtem) pt. *Gerhart Hauptmanns Weggefährten*, który ukaże się nakładem Stiftung Kulturwerk Schlesien w Würzburgu.

Liczne rozprawy Profesora są pisane „pod ciśnieniem” historii, podejmując aktualne wydarzenia literackie i kulturalne. W wielu z nich zajmuje się np. systemem *Ostforschung* w Niemczech, a więc zagadnieniem szczególnie istotnym po przemianach 1989 r., kiedy to we wzajemnych kontaktach niemiecko-polskich inaczej patrzemy na problemy będące dotychczas swoistym tabu, nie zawsze słusznie interpretowane przez uczonych po obydwu stronach Odry. Przykładem tutaj może być rozprawa o sylwetce Richarda Breyera, znanego badacza tematyki obecności Niemców w Polsce okresu międzywojennego⁹.

Trafnie zauważa cytowana już Irena Światłowska, kiedy pisze, iż „ten młody jeszcze uczoney uczynił jak dotąd bardzo wiele dla naukowego udokumentowania faktów i wydarzeń z historii polsko-niemieckich wzajemności w literaturze i kulturze oraz dla nagłośnienia i spopularyzowania problemu ważnego, aczkolwiek wciąż zbyt mało jeszcze znanego: jak postrzega się polskie osiągnięcia w dziedzinie literatury za granicą, co się w tym zakresie zmieniło na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci i wreszcie z czym wejdziemy wkrótce do zintegrowanej gospodarczo, politycznie i kulturowo Europy”¹⁰.

Prace naukowe profesora Krzysztofa A. Kuczyńskiego stanowią podstawowe czasem dokumenty dla naszej wiedzy o stosunkach niemiecko-polskich i polsko-austriackich. Są one napisane interesująco przy zachowaniu jednak pełnych reguł naukowych, zawsze bardzo starannie udokumentowane i zajmująco, przejrzysto napisane. Troska o stosowanie nowoczesnego instrumentarium metodologicznego, czytelny język jest widoczna w każdej publikacji.

Publikowanie przez Łódzkiego germanistę i politologa w wydawnictwach i periodykach niemieckich, austriackich i holenderskich pozwala obcojęzycznemu odbiorcy na zapoznanie się z wartościowymi i stojącymi na wysokim

⁸ Por. *Fühle mich Gerhart Hauptmann und Schlesien sehr verbunden*, „Zwickauer Tageblatt”, 13.7.1994; A. Kozłowski, *W kręgu autora „Tkaczy”*. Rozmowa z prof. dr. hab. K. A. Kuczyńskim z UE, prezesem Polskiego Towarzystwa im. Gerharta Hauptmanna „Kronika. Pismo Uniwersytetu Łódzkiego” 1992, nr 5.

⁹ Por. *Alians nauki z politologią...*; el., *Polski akcent w Instytucie Herdera*, „Włocławski Tydzień” 1998, nr 4.

¹⁰ I. Światłowska, *op. cit.*, s. 238.

poziomie naukowym tekstami polskiej myśli niemcoznawczej. Profesor Krzysztof A. Kuczyński reprezentuje typ uczonego preferującego badania o charakterze komparatystycznym, nie tylko w aspekcie pogranicza kulturowego niemiecko-polskiego, ale także dzięki okoliczności, że zespala on w swoich badaniach osiągnięcia nauk historycznych, politologicznych oraz filologicznych. Daje to w efekcie doskonałe prace o złożonej tematyce polsko-niemieckiej, przy czym są to zawsze publikacje wnikliwe i wyważone.

W polskiej nauce są rozprawy profesora dra habil. Krzysztofa A. Kuczyńskiego wysoce cenione za inwencję badawczą, wysoki poziom merytoryczny i aktualność tematów¹¹.

Już po oddaniu powyższego artykułu do druku w naukowym życiorysie prof. zw. dr. habil. Krzysztofa A. Kuczyńskiego nastąpiły ważne zmiany. I tak z dniem 1 października 2001 r. Profesor objął kierownictwo Katedry Badań Niemcoznawczych na Wydziale Stosunków Międzynarodowych i Politologii UŁ. Także z dniem 1 lutego 2002 r. prof. zw. dr. hab. Krzysztof A. Kuczyński został powołany przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu na stanowisko Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej we Włocławku (przy zachowaniu tzw. pierwszego etatu na Uniwersytecie Łódzkim).

Jesienią 2001 r. z inicjatywy Profesora rozpoczęły się prace przygotowawcze (wraz z prof. Marianem S. Wolańskim z Uniwersytetu Wrocławskiego i prof. Erhardem Cziomerem z Uniwersytetu Jagiellońskiego) związane z powołaniem Polskiego Towarzystwa Niemcoznawczego.

W zakresie publikacji naukowych warto nadmienić, że w międzyczasie ukazało się kilka książek Profesora, jak m. in. *Niemcy w dziejach Łodzi do 1945 roku*, pod red. K. A. Kuczyńskiego i B. Rateckiej (2001); *Wielobarwność pogranicza* (2001); *Między Renem a Wisłą* (2002). Do druku została skierowana antologia *Lodz in der deutschen Literatur. Eine Anthologie* w opracowaniu K. A. Kuczyńskiego, E. Mehnert i B. Rateckiej, jak również tom zbiorowy *Niemcy – Austria – Polska w XIX i XX wieku* pod red. T. Dubickiego i K. A. Kuczyńskiego.

Profesor zw. dr. habil. Krzysztof A. Kuczyński został uhonorowany w ostatnim czasie Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz Krzyżem Kawalerskim Polonia Restituta.

W ramach działalności Katedry Badań Niemcoznawczych UŁ z inicjatywy Profesora powstało Centrum Naukowe UŁ Badań Dziejów Niemców Regionu Łódzkiego, skupiające wybitnych badaczy z RFN oraz kilku ośrodków akademickich w kraju.

¹¹ Por. *Między Wiedniem, Śląskiem i Darmstadt. Z prof. dr. hab. K. A. Kuczyńskim, kierownikiem Katedry Literatury Niemieckiej UŁ rozm. M. Elert, „Włocławski Tydzień” 1999, nr 7.*